

REPUBLIKA E KOSOVËS
KOMUNA MALISHEVË
ZYRTARJA PËR BARAZI GJINORE

Datë:16.01.2024

Nr:01/37

***Raport pune – ZBGJ
Janar –Dhjetor 2023***

Zyra për barazi gjinore përgjatë vitit 2023 ka realizuar një sërë aktivitete të cilat kanë qenë të përmbledhura në bazë të planit të punës dhe kanë ndikuar në ngritjen e kapaciteteve të grave në fusha të ndryshme përmes debateve, fushatave, spoteve promovuese (e drejta në trashëgimi dhe pronë) rekomandimeve, punëtorive dhe bashkëpunimeve ndër-komunale në nivel regjional.

Përgjatë debateve janë diskutuar tema të ndryshme, duke filluar nga barazia gjinore në familje, shkollë e shoqëri, e drejta nga mardhënja e punës, integrimi gjinor, komunikimi menaxherial, ngacmimet seksuale, shëndeti e mirëqenja, pjesëmarrja në proceset vendimmarrëse, pozita aktuale e grave në këto procese, edukimi për feminizmin, sensibilizimi i grave për mundësitë e përfitimit nga programet bujqësore, dhuna në familje, mbrojtja nga trafikimi, mbrojtja nga diskriminimi, e kështu me radhë.

Poashtu po vazhdojmë të shprehim përkushtimin ndër-institucional për të jetësuar edhe më tutje ligjin për barazi gjinore dhe ndikimin për rritjen e bashkëpunimit për qëndrueshmërinë e një shoqërie demokratike, të barabartë dhe pa diskriminim.

Në vazhdim janë të paraqitura aktivitetet e realizuara për vitin 2023.

Takimi i parë i realizuar në bashkpunim, me temën “*t’i njohim të drejtat tona*”ku u diskutua për ligjin për barazi gjinore dhe të drejtën e pronës

Sensibilizimi i grave për mundësitë e përfitimit nga programet në bujqësi,strategjia zhvillimore për ofrimin e bashkëpunimit ndërinstytucional për përmirësimin e mirëqenjes socio-ekonomike dhe për të qenë pjesë e aplikimit në thirrjet publike në nivel komunal dhe qendror të cilat ndikojnë në rritjen e bizneseve të grave (të pranishëm kryetari i komunës dhe drejtori i bujqësisë).

Vizitë shoqatës “***Fatjona***” e cila merret me kultivimin dhe konzervimin e perimeve dhe ju ofron mundësinë grave për punësim sezonal të cilat punojnë deri në përfundim të sezonës.

Java e Edukimit për Barazi Gjinore, është realizuar me disa aktivitete, fillimisht është hapur zyrtarisht java e edukimit për barazi gjinore nëpër të gjitha shkollat, ku janë realizuar ligjërata me nxënës në mënyrë që të përfitohen njohuri lidhur me historikun e të drejtave të grave dhe barazinë gjinore në përgjithësi, me ç'rast nxënësit kanë pasë mundësi ndër të tjera ta paraqesin barazinë gjinore përmes punimeve dhe eseve në bashkëpunim me mësuesit e edukatës qytetare, pastaj janë përzgjedhur punimi dhe esejat më të mirë dhe janë ndarë mirënjohje për tri vendet e para.

Nxënësit me punimet e tyre janë paraqitur në takimin solemn me rastin e ndarjes së mirënjohjeve për gratë kontributdhënëse, ku është vlerësuar e drejta dhe roli i gruas në shoqëri dhe i kanë prezentuar punimet e tyre para të pranishmëve.

Ndër të tjera janë vizituar edhe disa nga institucionet të cilat kanë bashkëpunim dhe ndërlidhen me zyrën për barazi gjinore, poashtu janë vizituar edhe organizatat jo qeveritare të cilat janë aktive në komunën tonë, me të cilat është diskutuar për të drejtat e grave dhe rolin e tyre në shoqëri, familje dhe vendimmarrje.

Poashtu muaji mars u përshkrua edhe me hapjen e nëntë bizneseve nga “PredaPlus” (nëntë gra përfituese) dhe u diskutua për renovimin e një qendre për angazhimin e komunitetit ku gratë do të kenë mundësi të realizojnë aktivitete dhe të promovojnë bizneset e tyre.

Ndarja e mirënjohjeve është finalizuar me përmbylljen e ***javës së edukimit për barazi gjinore***, ku janë ndarë mirënjohje për gratë kontributdhënëse ndër vite, mirënjohje për familje të dëshmorëve, arsim, shëndetësi dhe biznes.

Disa foto nga aktivitetet e realizuara përgjatë *“javës së edukimit për barazi gjinore”*

Në bashkëpunim me “Artpolis”u mbajt trajnimi **“edukimi i grave të reja mbi feminizmin”**u diskutua për përmiresimin e qeverisjes dhe menaxhimit e përgjithshëm të cilat do të kenë ndikim pozitiv në shoqërinë tonë,duke përfshirë të drejtat e qytetarëve,të drejtën në punë,në pronë,pagë dhe pozita të njejta,të pranishmit u paisën edhe me çertifikata

Punëtorja me mësimdhënëse **“të drejtat e grave në punë dhe integrimi gjinor”**u diskutua për të drejtat nga mardhënja e punës,komunikimi menaxherial dhe ndër të tjera u diskutua edhe për ngacmimet seksuale në vendin e punës, më tutje u vlerësua se ende është e nevojshme shoqëria jonë për vetëdijësim dhe sensibilizim në shumë fusha.

Diskutim me mësimdhënëses në Qendrën e Kompetencës lidhur me të drejtat e njeriut,institucionin e avokatit të popullit,**barazinë dhe mbrojtjen nga diskriminimi**,funksionimi i kutive të ankesave,njëherit si problem poashtu u diskutua edhe migrimi si pjesë e shqetësimit të mësimdhënësve, ku numri i nxënësve është në rënje dhe poashtu edhe mësimdhënësit rrezikohen për vende të punës.

Ky bashkëbisedim ku u shtjelluan problematika të ndryshme u realizua në bashkëpunim me zyrtarin ligjor ***nga zyra e avokatit të popullit***,poashtu me të njejtat diskutime u ndërlihdhëm edhe në Gjimnazin “Hamdi Berisha me nxënës dhe mësime dhënë.

Takim me disa prej akterëve të mekanizmit koordinues kundër dhunës në familje,u diskutua për parandalimin,numrin e rasteve të dhunës,fushatat vetëdijësuese të cilat ndikojnë në parandalim,dhe zgjidhjen e banimit për disa viktime të dhunës (në ndertesën e banimit social disa familje janë vendosur me banim të përhershëm dhe një me banim të përkohshëm)Poashtu u diskutua edhe për bashkëpunimin ndër-institucional i cili është i një rëndësie të veçant dhe që ndikon në shumë raste edhe në parandalimin e dhunës në familje,dhe u nxoren disa rekomandime te cilat u përcjellën për në zyrën e kryetarit.

Debat me temën “***e drejta nga mardhënja e punës***” me të reja,studente dhe vullnetare nga qendra rinore në bashkëpunim me “***Rrjetin Qeliza***”

Diskutimet ishin të përqëndruara rreth punësimit,aplikimit,ankesat,nënshkrimi i kontratës së punës,diskriminimi në vendin e punës.

Debat lidhur me **“fuqizimin e grave drejt barazisë”** diskutime për të drejtat e grave,,trajtimi i çështjeve thelbësore dhe zgjidhja për një shoqëri të drejtë dhe të barabartë.

Angazhimi i përbashkët sjell ndryshime dhe siguri fillimisht në familje dhe më pas edhe në shoqëri.(bashkëpunimi ZBGJ-Rrjeti“Qeliza”)

Diskutim:**Projektligji për Shëndet Mendor** – në bashkëpunim me **“Qendra për informim dhe përmirësim social”**u diskutua për projektligjin e ri për shëndetin mendor,me fokus te veçantë në përmirësimin e qasjes,cilësisë dhe barazisë në shërbimet e shëndetit mendor.

U dhanë komente dhe rekomandime të ndryshme nga pjesëmarrësit dhe prindërit të cilët ballafaqohen cdo ditë me fëmijët e tyre dhe nuk kanë ndonjë përkrahje nga institucionet.

Takim informues me ekipën për të drejtat e fëmijëve,u diskutua për përvoja të mira dhe dokumente të cilat rregullojnë këtë fushë e cila ndërlidhet me edukim,arsimim,të drejta të barabarta dhe përgjithësisht kundër dukurive negative të cilat sjellin pabarazi,njëherit vetëdijësim dhe sensibilizim në fusha të caktuara.

Në bashkëpunim me *“advancing together”* realizuam ligjëratën shëndetësore me gratë nga zonat rurale lidhur me sëmundjet e ndryshme, por në fokus të veçantë, sëmundja e astmës, shkaqet dhe pasojat.

Tryezë e rrumbullakët me temën: *“sfidat në proceset e dy niveleve të vendimmarrjes së gruas sot”* diskutimet u ndërlidhen me pozitën e grave sot, proceset vendimmarrëse, rrugëtimi, sfidat, eksperiencat e grave në vendimmarrje, zbraztirat ligjore, barazia dhe e drejta e pronësise për të dy bashkëshortët.

ZBGJ me bashkëpunëtore ka mbajtur takimin koordinues me QKMF për realizimin e disa aktiviteteve lidhur me muajin e ndërgjegjësimit për kancerin e gjirit, qëllimi i takimit ishte që të vazhdojmë me mamografi funksionale, kontrollat të vazhdueshme, ligjëratat vetëdijësuese dhe marsh në mbështetje të grave me kancer gjiri.

Poashtu në koordinim me Komitetin për Barazi Gjinore u koordinuam lidhur me aktivitetet e përbashkëta përgjatë muajit tetor, nëntor, dhe ndër të tjera u diskutua edhe për subvencionet në bujqësi dhe përkrahjen e grave fermere, për mbështetje dhe promovimin e produkteve të tyre përmes panairove të ndryshme (përkrahur nga komuna morën pjesë tri gra fermere në panairin organizuar nga AGROKOS)

Me moton “Së bashku do ja dalim” filluam marshin me ecje simbolike për t’u solidarizuar me të prekurit nga kjo sëmundje, njëherit kjo ecje u realizua për të ndëgjegjësuar të gjithë qytetarët për kontrollin e vazhdueshme dhe zbulimin e hershëm, ku nëpërmes kësaj shpëtohen jetë.

Marshit ju bashkangjiten qytetarë, zyrtarë nga institucione të ndryshme, nxënës nga shkollat e mesme.

Promovimi i spotit **regjistrimi i pronës në emër të dy bashkëshortëve** për dy muaj në TV-lokale, TV-Malisheva (spoti i siguruar nga agjencia për barazi gjinore)

Në bashkpunim me fondin **kosovar për garanci kreditore** realizuam punëtorinë dy ditore me gratë në biznes, për avancimin e njohurive financiare, me ç’rast të pranishmet patën mundësin të fitojnë njohuri lidhur me menaxhimin e bizneseve të tyre

Në kuadër të projektit Gratë, Paqja dhe Siguria, u mbajt takim joformal mes grave të komunitetit dhe institucioneve komunale në Komunën e Malishevës, në bashkëpunim me KCSS

Qëllimi kryesor ishte informimi i grave mbi punën e Mekanizmit Lokal Koordinues kundër Dhunës në Familje dhe angazhimi i Komunës për barazinë gjinore dhe luftën kundër dhunës në baza gjinore.

Pjesëmarrja e përfaqësuesëve të Policisë, Qendrës për Punë Sociale, Agjensisë për Ndihmë Juridike Falas dhe shoqërisë civile shërbeu për të diskutuar mënyrat e koordinimit dhe shkëmbimit të informacioneve në luftën kundër dhunës në baza gjinore. U theksua mungesa e stafit dhe punëtorëve socialë dhe psikologëve në Qendrën për Punë Sociale, duke identifikuar kështu një nga sfidat kryesore në ofrimin e shërbimeve për të gjitha kategoritë sociale.

Gjithashtu, u diskutua për problemet e buxhetit komunal për keto çështje, mungesa e qendrave të rehabilitimit dhe strehimores komunale duke theksuar se këto janë çështje të rëndësishme për t'u adresuar në të ardhmen.

Në bashkëpunim me "**rrjetin qeliza**" realizuam debatin lidhur me promovimin e **barazisë gjinore** me pjesëmarrje të kryetarëve të fshatrave, nxënësve dhe drejtorëve të shkollave.

U ndanë përvoja lidhur me të drejtat e grave nga familja, shoqëria e drejta e pronës dhe mardhënja e punës

Në kuadër të fushatës nacionale kundër trafikimit me qenie njerëzore, kemi realizuar takimin koordinues me njohës të kësaj fushe dhe kemi mbajtur ligjërata në tri shkolla të mesme dhe një takim në bashkëpunim me ekipet vepruese për siguri në bashkësi.

Me nxënës të dy shkollave të mesme, dy grupe ndanë përvojat e tyre lidhur me dhunën në familje, sa ata kanë njohuri, a kanë qene të përfshirë në raste të caktuara në familje ose më gjerë, diskutim për Konventën e Stambollit dhe shpërndarjen e fletëpalosjes me pjesë nga kjo konventë.

16 – Ditët e Aktivizmit Kundër Eliminimit të Dhunës ndaj Gruas

Takim koordinues për aktivitetet në 16 –ditëshin e aktivizmit me zyrtarë nga qendra për punë sociale,njëherit edhe hapja zyrtare, ku u diskutua për punën dhe sfidat me të cilat ballafaqohen në raste të caktuara të dhunës në familje,poashtu me kushtet,mundësitë,ndihmën,strehimin dhe përkrahjen institucionale.

Takim me kryetarin e komunës dhe zyrtarë nga QPS lidhur me punën sa më efikase dhe në shërbim të qytetarëve. Poashtu edhe rekomandimet të cilat shërbejnë në përmirësimin e shërbimeve dhe të cilat përmirësojnë jetën socio-ekonomike të shumë qytetarëve,në raste të dhunës në familje,fëmijëve të braktisur dhe familjeve strehuese.

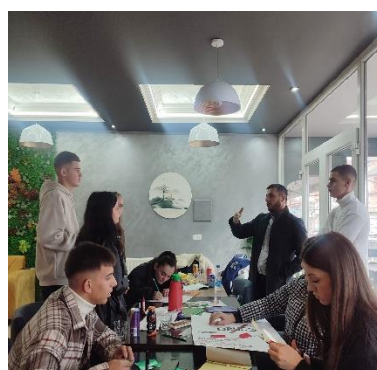

Ligjëratë me nxënës të shkollave të mesme lidhur me ***dhunën në baza gjinore,definimin e dhunës,faktorët që shkaktojnë shfaqjen e dhunës në bazë gjinore dhe institucionet që merren me rastet e dhunës në bazë gjinore.*** Qëllimi kryesor për t'u arritur ishte rritja e ndërgjegjësimit tek te rinjët dhe rritja e aktivizmit të tyre që të denoncojnë çdo lloj dhune pranë institucioneve përkatëse.

Viti i dytë - bëhet shpërndarja e fletëpalosjes me pjesë nga **Konventa e Stambollit**, përgaditur nga ZBGJ.

Poashtu në të gjitha shkollat është shpërndarë edhe Informatori për staf shkollor rreth zbatimit të Konventës së Këshillit të Evropës për parandalimin dhe luftën kundër dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje e njohur si Konventa e Stambollit, si bazë për mësimdhënësit e edukatës qytetare në realizimin e një ore mësimore lidhur me temën në fjalë.

Punëtori me nxënës të shkollave të mesme, fillimisht është diskutuar lidhur me barazinë gjinore në shkollë e familje, dhunën në familje, për t'u ndërlidhur më pas me diskriminimin i cili bëhet në shkollë me raste të caktuara, nxënësit kanë ndarë përvojat e tyre dhe mënyra se si ju kanë qas problemeve e deri te kutitë e ankesave.

Më pas ata kanë bërë disa punime ku kane paraqitur edhe zanafillën e problemeve të cilat si pasojë sjellin edhe dhunën në familje si dukuri negative dhe shumë e shpeshtë në shoqërinë tonë.

ZBGJ me bashkëpunëtorë në takimin e fundit për vitin 2023 i cili shënon edhe përmbylljen e aktiviteteve të 16 – ditëshit të aktivizmit, diskutime nga më të ndryshmet dhe planifikimi për aktivitete e fushata të cilat promovojnë barazinë gjinore në vazhdimësi, fushata e kampanja kundër dukurive negative, gratë në proceset vendimmarrëse, e drejta e pronës .

Të dhënat statistike në baza gjinore

Postet drejtuese	Nr.i përgjithshëm	Femra	Meshkuj	Përqindja e femrave
Niveli drejtues	28	4	24	14.28

Institucioni	Nr.i përgjithshëm	Femra	Meshkuj	Përqindja e femrave
Komuna	118	21	97	17.79 %
Arsimi	1033	408	625	39.49 %
Shëndetësia	120	59	61	49.16 %
	1271	488	783	38.33 %

	Nr.i përgjithshëm	Femra	Meshkuj	Përqindja e femrave
A.Komunale	31	11	20	35.48 %
KPF	7	3	4	42.58 %
K.Komunitete	5	2	3	40 %
K.planf.urban	5	1	4	20 %
K. për diasp.	5	3	2	60 %
K.bujq.	5	1	4	20 %
Komiteti per arsim,kulture,rini dhe sport	5	3	2	60 %
K.shëndetësi	5	0	5	0
K.fam.deshm.	5	/	5	0
K.B.GJ	5	4	1	80 %
	78	28	50	35.89 %

Bizneset e regjistruara përgjatë 2023	Nr.i përgjithshëm	Femra	Meshkuj	Përqindja e femrave
	172	31	139	18%

Zyrtarja për Barazi Gjinore

Vera Bytyçi
